

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ 7

ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ

4.
ЧАС

ПРЕДЛОЗИ
МАТЕРИЈАЛА
У ОКВИРУ
ПРИРУЧНИКА ЗА
НАСТАВНИКЕ

Име и презиме: _____

Бр. питања	ПИТАЊЕ	Бр. бодова
1.	У датој реченици подвуци све просте речи. Мали усамљени дечак радо се крије у старој колибици.	1
2.	У датој реченици подвуци глагол добијен додавањем префикса. Дјед обриса оба длана о чакшире и прими сат побожно као нафору пред олтаром.	1
3.	У датом низу речи подвуци суфиксе. ВОЗАЧ, УЧИТЕЉ, РАДНИК, КРОЈАЧИЦА	1
4.	Речи ЧИЗМИЦА, КРИЛЦЕ, ПРСТИЋ називају се: а) деминутиви б) аугментативи	1
5.	У сваком низу прецртај уљеза. а) Л, Њ, Р, Н б) К, Г, Ж, Х	1
6.	Дате речи подели на слоге. ВАГОН, НАЈМАЊИ, МРЉАВИТИ, УОЧИТИ	1
7.	У датој реченици подвуци речи у којима запажаш слоготворно Р. Испрекиданог даха, дрхтећи, Марко пркосно подиже поглед.	1
8.	Дате речи спој са називом гласовне промене која је у њој вршена. СВАДБА јотовање ОЧИ промена Л у О БЕЉИ једначење сугласника по звучности УГАО палатализација	1
9.	Допуни реченице одговарајућим обликом речи дате у загради. Води рачуна о гласовним променама. Одлично сам се провео на _____ (журка). У позоришту је било много _____ (гледалац). На _____ (читанка) је писало Иваново име.	1
10.	У датој реченици подвуци именичке неличне заменице. У нашој кући, откад се зна и памти, никад нико није имао сат, нити је ко знао по њему да чита вријеме.	1
11.	У народу су остале упамћене и свечаности у Ладину част, у којима су девојке, чак и девојчице, играле увек у кругу. Одреди врсту и подврсту подвучене заменице. Врста _____ подврста _____	1

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ 7
ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ

12.	<p>Марко <u>написа</u> кратку поруку.</p> <p>Подвучени глаголски облик је: а) презент б) аорист в) перфекат</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	1
13.	<p>Поред назива књижевног дела упиши број који се налази испред имена његовог аутора.</p> <p>1. Бранко Ћопић _____ <i>Аска и вук</i></p> <p>2. Петар Кочић _____ <i>Чудесна сѝрава</i></p> <p>3. Иво Андрић _____ <i>Буре</i></p> <p>4. Исидора Секулић _____ <i>Јаблан</i></p>	1
14.	<p>„Виторог се месец заплео у грању Старих кестенова; ноћ светла и плава. Кô немирна савест што први пут спава, Тако спава море у немом блистању.”</p> <p>а) У датим стиховима подвуци поређење. б) Коју врсту риме препознајеш у наведеним стиховима? _____</p>	2
15.	<p>Поред назива лирске песме напиши врсту којој лирска песма припада.</p> <p><i>Плава звезда</i> _____</p> <p><i>О, класје моје</i> _____</p> <p><i>Вече</i> _____</p>	1
16.	<p>Ком књижевном роду припада дело из кога је дати одломак?</p> <p>ЈЕЦА: Ни за живу главу! МАЛЧИКА: Та јесам ли вам сто пута казала да не чекате на мене! СОКОЛОВИЋ: Та ти си баш јуче рекла...</p> <p>Књижевни род: _____</p>	1
17.	<p>„Када у тихе летње вечери запали поља свитаца рој знај да међу њима трепери и један који је само твој.”</p> <p>Одреди главни мотив у наведеној строфи. Главни мотив: _____</p>	1

1. У датом низу прецртај уљеза.

ГОВОРАХУ, ЧИТАО, ПЕВАО САМ, ДОЋИ ЋЕ, СЛУШАЈУ

2. Напиши какви су следећи глаголи према глаголском виду.

УЋИ _____ КРЕТАТИ СЕ _____
 ДОНЕТИ _____ СКОЧИТИ _____

3. Инфинитивна основа глагола ПЛЕСТИ гласи _____, а глагола СКОЧИТИ _____.

4. Именуј подвучене глаголске облике.

Видећи овако себе преварена, кајаше се што је са попом имао посла.

видећи _____ кајаше се _____
 је имао _____

5. У датој реченици подвуци облике презента.

Кад лук стане зрети, долажаше ђаво почесто да га обиђе, али му не бијаше мило, кад види где пера труну и суше се.

6. Дату реченицу допуни облицима императива глагола датог у загради.

Милане, _____ цвеће!
 (залити)

Децо, _____ књигу!
 (прочитати)

7. Напиши облике трпног глаголског придева глагола ТРЕСТИ, НОСИТИ, МЛЕТИ.

ТРЕСТИ _____ НОСИТИ _____ МЛЕТИ _____

8. Кад буду отворили клизалиште, ићи ћемо на клизање.

Подвучени глаголски облик је:

а) потенцијал б) футур други в) футур први

Заокружи слово испред тачног одговора.

Број бодова: _____

Оцена: _____

1. ГОВОРАХУ, **ЧИТАО**, ПЕВАО САМ, ДОЋИ ЋЕ, СЛУШАЈУ 1 бод
2. УЋИ – **свршен** КРЕТАТИ СЕ – **несвршен**
ДОНЕТИ – **свршен** СКОЧИТИ – **свршен** 2 бода
3. Инфинитивна основа глагола ПЛЕСТИ гласи **плет-**, а глагола СКОЧИТИ **скочи-**. 2 бода
4. Видећи овако себе преварена, кајаше се што је са попом имао посла.
видећи – **глаголски прилог садашњи** кајаше се – **имперфекат**
је имао – **перфекат** 3 бода
5. Кад лук **стане** зрети, долажаше ђаво почесто да га **обиђе**,
али му не бијаше мило, кад **види** где пера **труну** и **суше се**. 2 бода
6. Милане, **залиј** цвеће!
Децо, **прочитајте** књигу! 2 бода
7. ТРЕСТИ – **тресен** НОСИТИ – **ношен** МЛЕТИ – **млевен** 2 бода
8. Кад буду отворили клизалиште, ићи ћемо на клизање.
Подвучени глаголски облик је:
а) потенцијал **б) футур други** в) футур први 1 бод

БОДОВНА ЛИСТА

0–4 недовољан (1)	5–6 довољан (2)	7–9 добар (3)	10–12 врло добар (4)	13–15 одличан (5)
----------------------	--------------------	------------------	-------------------------	----------------------

Име и презиме _____

Одељење _____

1.

У датом низу прецртај уљеза.

ИЗГОВОРЕН, СЕЋИ, ПРОЧИТАМ, СЕКАО

2.

Напиши какви су следећи глаголи према глаголском роду (предмету радње).

УЋИ _____ КРЕТАТИ СЕ _____

ДОНЕТИ _____ ПЛИВАТИ _____

3.

Инфинитивна основа глагола ИЋИ гласи _____, а презентска глагола СКОЧИТИ _____.

4.

Именуј подвучене глаголске облике.

Помешавши хартије, више није знао да их поређа.

помешавши _____ није знао _____

поређа _____

5.

У датој реченици подвуци облике аориста.

Ударише на пометеничке биљеге којих је много на Змијању, и Реља осјети да су забасали, па викну из све снаге.

6.

Дату реченицу допуни облицима императива глагола датог у загради.

Ана, _____ цртеж!

(обојити)

Другари, _____ двориште!

(очистити, 1. лице множине)

7.

Напиши облике трпног глаголског придева глагола ГРИСТИ, ВОЗИТИ, КУПИТИ.

ГРИСТИ _____ ВОЗИТИ _____ КУПИТИ _____

8.

Кад би престала киша, било би много боље.

Подвучени глаголски облик је:

а) потенцијал б) футур други в) футур први

Заокружи слово испред тачног одговора.

Број бодова: _____

Оцена: _____

1. ИЗГОВОРЕН, СЕЋИ, **ПРОЧИТАМ**, СЕКАО 1 бод
2. УЋИ – **непрелазни** КРЕТАТИ СЕ – **повратни**
ДОНЕТИ – **прелазни** ПЛИВАТИ – **непрелазни** 2 бода
3. Инфинитивна основа глагола ИЋИ гласи **ид-**,
а презентска глагола СКОЧИТИ **скочи-**. 2 бода
4. Помешавши хартије, више није знао да их поређа.
помешавши – **глаголски прилог прошли**
није знао – **перфекат**
поређа – **презент** 3 бода
5. **Ударише** на пометеничке биљеге којих је много на Змијању,
и Реља **осјети** да су забасали, па **викну** из све снаге. 2 бода
6. Ана, **обој** цртеж!
Другари, **очистимо** двориште! 2 бода
7. ГРИСТИ – **гризен** ВОЗИТИ – **вожен** КУПИТИ – **купљен** 2 бода
8. Кад би престала киша, било би много боље.
Подвучени глаголски облик је:
а) потенцијал б) футур други в) футур први 1 бод

БОДОВНА ЛИСТА

0–4 недовољан (1)	5–6 довољан (2)	7–9 добар (3)	10–12 врло добар (4)	13–15 одличан (5)
----------------------	--------------------	------------------	-------------------------	----------------------

Име и презиме _____

Одељење _____

1.

У датој реченици подвуци непроменљиве речи.

Стрпљиво смо данима ишчекивали баш тог човека, али он не дође.

2.

У наведеним реченицама подвуци четири предлога.

Светло из ходника падало јој је на кревет. Мешало се са мраком који је улазио кроз прозор.

3.

У следећој реченици подвуци прилоге.

Споља је кроз отворена врата улазила ноћ, тамна и влажна, а киша је падала застрашујуће гласно.

4.

Можда земља ћути!

Подвучена реч је:

а) предлог б) прилог в) речца

Заокружи слово испред тачног одговора.

5.

Одреди врсту подвучених речи.

Тако су сви могли да их прате.

тако _____ да _____

6.

Заокружи слово испред реченица које су правилно написане.

а) Ух баш сам се уплашио!

б) Ух! Баш сам се уплашио!

в) Ух, баш сам се уплашио!

г) Ух! Баш сам се уплашио.

7.

Ето, сад ради шта хоћеш.

Подвучена речца је:

а) речца за истицање б) заповедна в) показна

Заокружи слово испред тачног одговора.

8.

У датом низу прецртај уљеза.

сачекавши, поскочићу, цртао сам, бејаше дошао

9.

У следећој реченици подвучи глаголе свршеног вида.

Повукао је посетиоца за собом као да му се одједном жури, као да жели да га сакрије од Меги.

10.

Напиши назив глаголског облика који је употребљен у реченици.

Када су се врата радионице поново отворила, поскочила је од страха. Глаголски облик употребљен у реченици је _____.

11.

Аорист 3. л. мн. глагола СЕСТИ гласи _____.

12.

Допуни реченицу одговарајућим обликом футура II глагола датог у загради.

Они ће постати најпосећенији крај кад _____ пролеће.
(доћи)

13.

Подвучи све облике императива у датој реченици.

Скупи своје књиге, Марко нека распреди кревет, склоните старе новине, па можемо да чекамо госте.

14.

За сваки подвучени глагол из наведене реченице одреди глаголски облик, лице, број и род (ако глаголски облик не разликује лице, број и род, упиши /).

Некад би је после вечере јурио по кући док не побегне у своју собу једва дишући од смеха.

	Глаголски облик	Лице	Број	Род
би јурио				
не побегне				
дишући				

15.

Заокружи слово испред реченица у којима су глаголски облици правилно написани.

- а) Милане, нави сат!
- б) Ја бих волео да путујем.
- в) Да ли би сте ми додали чај?
- г) Не написавши реч, предао је папир.

16.

Напиши облике глаголског придева трпног датих глагола.

похвалити _____ изнети _____

разбити _____

Број бодова: _____

Оцена: _____

1. **Стрпљиво** смо данима ишчекивали **баш** тог човека, **али** он **не** дође. 1 бод
2. Светло **из** ходника падало јој је **на** кревет. Мешало се **са** мраком који је улазио **кроз** прозор. 1 бод
3. **Споља** је кроз отворена врата улазила ноћ, тамна и влажна, а киша је падала **веома гласно**. 1 бод
4. **Можда** земља ћути!
Подвучена реч је:
а) предлог б) прилог **в) речца** 1 бод
5. Тако су сви могли **да** их прате.
тако – **прилог** да – **везник** 1 бод
6. а) Ух баш сам се уплашио!
б) Ух! Баш сам се уплашио!
в) Ух, баш сам се уплашио!
г) Ух! Баш сам се уплашио. 1 бод
7. **Ето**, сад ради шта хоћеш.
Подвучена речца је:
а) речца за истицање б) заповедна **в) показна** 1 бод
8. У датом низу прецртај уљеза.
сачекавши, поскочићу, цртао сам, бејаше дошао 1 бод
9. **Повукао (је)** посетиоца за собом као да му се одједном жури, као да жели да га **сакрије** од Меги. 1 бод
10. Када **су се** врата радионице поново **отворила**, **поскочила је** од страха.
Глаголски облик употребљен у реченици је **перфекат**. 1 бод
11. Аорист 3. л. мн. глагола СЕСТИ гласи **седоше**. 1 бод
12. Они ће постати најпосећенији крај кад **буде дошло** пролеће. 1 бод

13.

Скупи своје књиге, Марко нека распреди кревет, **склоните** старе новине, па можемо да чекамо госте.

14.

Некад **би** је после вечере **јурио** по кући док **не побегне** у своју собу једва **дишући** од смеха.

	Глаголски облик	Лице	Број	Род
би јурио	потенцијал	3.	једнина	мушки
не побегне	презент	3.	једнина	/
дишући	глаголски прилог садашњи	/	/	/

15.

Заокружи слово испред реченица у којима су глаголски облици правилно написани.

а) Милане, нави сат!

б) Ја бих волео да путујем.

в) Да ли би сте ми додали чај?

г) Не написавши реч, предао је папир.

16.

похвалити – **похваљен**

изнети – **изнесен/изнет**

разбити – **разбијен**

БОДОВНА ЛИСТА

0–6 недовољан (1)	7–9 довољан (2)	10–12 добар (3)	13–15 врло добар (4)	16–18 одличан (5)
----------------------	--------------------	--------------------	-------------------------	----------------------

Име и презиме

Одељење

Песму „Плава гробница“ написао је Милутин Бојић. Песма се налази на 87. страни у твојој читанци. Прочитај под каквим је околностима песма настала.

Песму обавезно пажљиво прочитај више пута. Такође послушај наставницу/наставника српског језика док чита песму на часу. Да би песму што боље доживео/-ла, ако имаш приступ интернету, можеш је послушати на Јутјубу под насловом „Драган Николић рецитује стихове *Плаве гробнице*“.

Питања

1. Заокружи осећања која песма у теби изазива.

мир тугу страх поштовање срећу

2. Којом реченицом почиње песма? Прочитај је и запиши.

2. Колико пута се реченица „Стојте, галије царске!“ понавља у песми?

Реч ГАЛИЈА значи:

- а) дрво,
- б) војска,
- в) брод.

Заокружи тачан одговор.

5. Колико строфа има песма? _____

6. Прочитај прву и последњу строфу песме. Видећеш да се веома мало разликују. Затим прочитај стихове у овом задатку и покушај да одгонетнеш која је строфа прва, а која последња и повежи их исправно.

„Стојте, галије царске! Спутајте крме моћне!

Газите тихим ходом!

Опело гордо држим у доба језе ноћне

ПОСЛЕДЊА

Над овом светом водом.“

ПРВА

„Стојте, галије царске! У име свесне поште

Газите тихим ходом.

Опело држим, какво не виде небо јоште

Над овом светом водом.“

7. Песник држи „опело над овом светом водом“. Прочитај у Читанци међу непознатим речима шта значи реч ОПЕЛО, а потом одговори на питање:

Песник држи ОПЕЛО:

- а) својим родитељима,
- б) храбрим српским војницима који су сахрањени у Јонском мору.

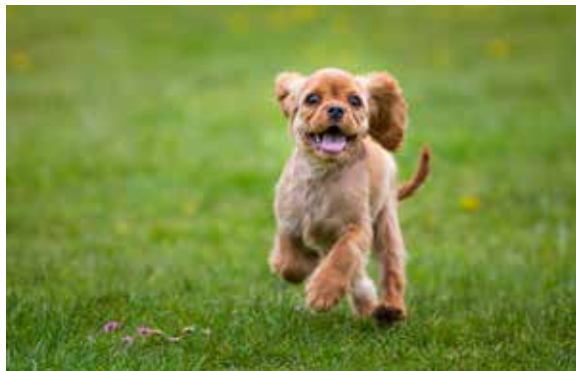
Заокружи тачан одговор.

Име и презиме

Одељење

1.

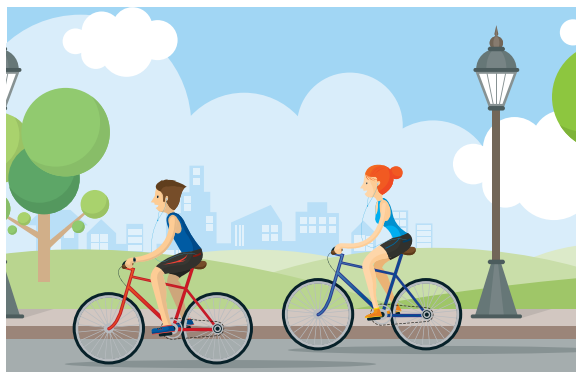
Пажљиво погледај слике. Поред сваке слике налази се питање на које је потребно да одговориш пуном реченицом и запишеш.

Шта ради куче?

Шта ради дечак?

Шта раде девојчице?

Шта ради мала девојчица?

2

У реченицама из претходног задатка које си записао/-ла пронађи глаголе (речи које означавају радњу) и запиши их:

_____.

3. Глаголи ТРЧИ, ПУШТА, ВОЗИ представљају главни реченични члан који се зове:

а) субјекат, б) предикат.

Заокружи тачан одговор.

4. Погледај пажљиво следећу слику.

Напиши што више реченица у којима ћеш описати шта раде деца са слике.

5. Повежи следеће реченице са одговарајућом фотографијом.

Деца су весела.

Сладолед је шарен.

Мој брат је хокејаш.

је шарен

је хокејаш

су весела

су такође предикати

6. Предикат може бити глаголски и именски.

Глаголски предикат означава радњу, стање и збивање.
На пример:

Ми трчимо, певамо, спавамо.

Именски предикат означава ко је или какав је субјекат. На пример:

Ми смо ученици. Ми смо вредни.

Подвуци предикате у следећим реченицама:

Трава се коси. Трава је зелена.

Воће је здраво. Треба јести воће.

7. У следећим реченицама подвучене предикате повежи са њиховим називом:

Огњен свира гитару. именски

Огњен је гитариста. глаголски